

KORUPCIJAS NOVĒRŠANAS UN APKAROŠANAS BIROJS

PĀRSKATS

**„Politisko partiju
2010.gada pārskatu
pārbaužu rezultāti”**

2012.gada 22.martā

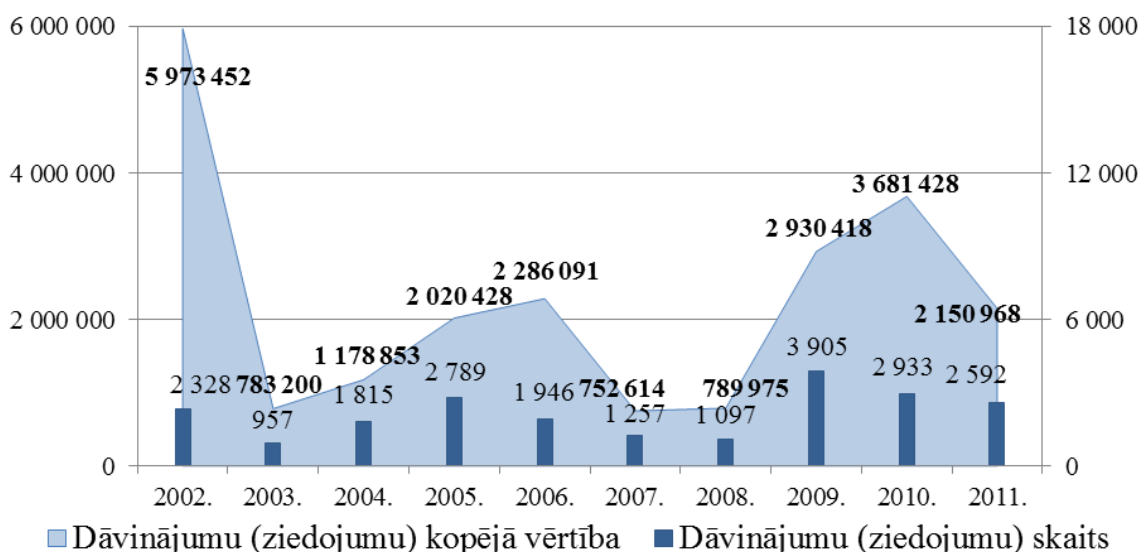
Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (KNAB) pabeidzis politisko organizāciju (partiju) un to apvienību (turpmāk tekstā – politiskas partijas) 2010.gada pārskatu un saņemto dāvinājumu (ziedojumu) likumības un patiesuma pārbaudes un saskaņā ar likumā noteikto kārtību sniedz pārskatu par atklātajiem partiju finansēšanas pārkāpumiem un veiktajiem pasākumiem to novēršanai.

Lielākā daļa izdarīto pārkāpumu ir saistīti ar nepatiesas informācijas norādīšanu gada pārskatos un savlaicīgu informācijas par saņemtajiem dāvinājumiem (ziedojumiem) nesniegšanu. Visi saistībā ar 2010.gada pārskatu pārbaudēs konstatētajiem pārkāpumiem pieņemtie KNAB lēmumi par partiju saukšanu pie administratīvās atbildības un pretlikumīgi saņemto finanšu līdzekļu atmaksu ir stājušies likumīgā spēkā. Septiņos gadījumos politiskās partijas nav samaksājušas KNAB uzliktos naudas sodus, tāpēc šie lēmumi ir nodoti tiesu izpildītājiem piespiedu izpildei („Latgales tauta”, Latviešu zemnieku savienība, (LPP/LC, „Par labu Latviju”, „Rēzeknes jaunsaimnieks”, „Tautas kontrole” un „Tēvzemes mantojums”).

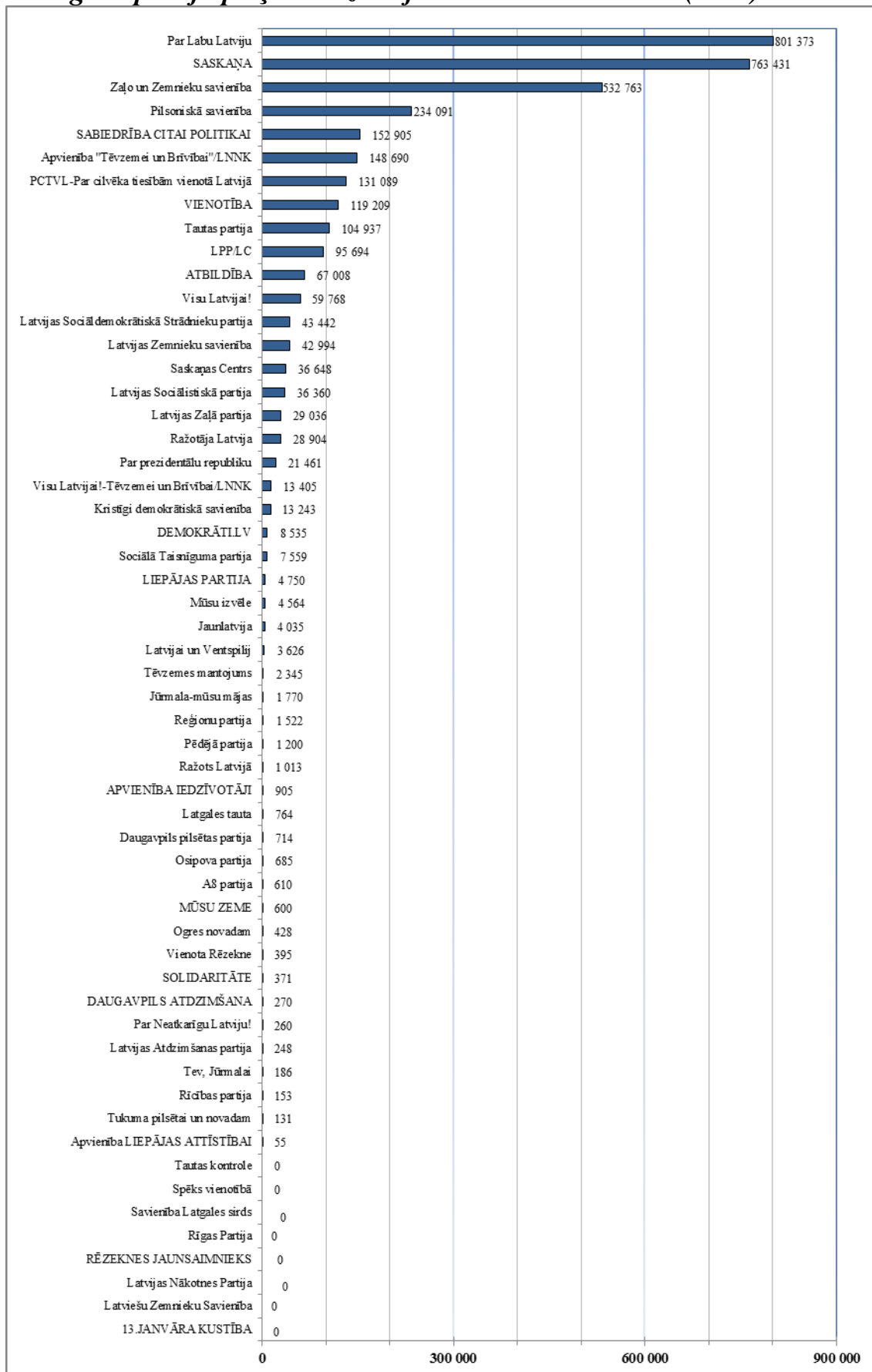
Politisko partiju finansēšanas tiesiskajā regulējumā 2010.gadā tika ieviesti būtiski jauninājumi – valsts finansējuma piešķiršana no 2012.gada, kā arī iestāšanās naudās un biedru naudās iemaksāto finanšu līdzekļu publiska deklarēšana. Atbilstoši likuma prasībām KNAB publicējis savā mājaslapā informāciju par iestāšanās naudām un biedru naudām, kuru kopsumma 2010.gadā vienam partijas biedram pārsniedz 180 latu – kopumā 479 789,13 latu apmērā.

KNAB mājaslapā publicētā informācija liecina, ka 2010.gadā ir turpinājusies partijām ziedoto finanšu līdzekļu apjoma palielināšanās, sasniedzot vislielāko apjomu kopš 2002.gada – 3,68 miljoni latu. Salīdzinot ar 2009.gadu, pārskata gadā ir samazinājies veikto dāvinājumu (ziedojumu) skaits – maksājumi partijām ir veikti mazāk, bet par lielākām summām.

Partijām veiktie dāvinājumi (ziedojumi)

2010.gadā partiju pieņemtie ziedojumi un biedru naudas (latos)

KNAB konstatētās neatbilstības likuma prasībām

2010.gada pārskatu pārbaūžu rezultātā par konstatētajiem Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma pārkāpumiem ir pieņemti šādi KNAB lēmumi:

- saistībā ar pretlikumīgi saņemtajiem dāvinājumiem (ziedojumiem) un biedru naudām pieņemti 12 lēmumi par finanšu līdzekļu atmaksu, uzdodot politiskajām partijām atmaksāt ziedotājiem vai ieskaitīt valsts budžetā kopsummā Ls 16 804,34;
- par gada pārskatu un informācijas par saņemtajiem dāvinājumiem (ziedojumiem) iesniegšanas kārtības neievērošanu 27 gadījumos politiskās partijas ir sauktas pie administratīvās atbildības un tām uzlikti naudas sodi kopsummā Ls 2 640 apmērā, mutvārdu aizrādījumi izteikti 11 partijām.
- par neatļautu ziedojumu pieņemšanu divas partijas ir sauktas pie administratīvās atbildības un tām uzlikti naudas sodi Ls 1 000 apmērā, savukārt par politisko partiju finansēšanu, izmantojot starpnieku, divām fiziskajām personām ir izteikti mutvārdu aizrādījumi.

Politisko partiju administratīvā atbildība

Nodrošinot 2010.gada pārskata un biedru naudas saraksta iesniegšanas kārtības ievērošanu, KNAB amatpersonas ir saukušas pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk tekstā – LAPK) 166.⁶ panta pirmās daļas un uzlikušas naudas sodus septiņām politiskajām partijām: Latviešu zemnieku savienība, „Tēvzemes mantojums” (katrai 75 latu), „Latgales tauta” (70 latu), Latvijas Zaļā partija (65 latu), „PAR DZIMTENI!” (60 latu), „Latvijas Atmoda”, „Rēzeknes jaunsaimnieks” (katrai 50 latu).

Attiecībā uz četrām partijām – Latviešu zemnieku savienība, „Tēvzemes mantojums”, „Latgales tauta” un „Rēzeknes jaunsaimnieks” KNAB lēmums saistībā ar uzlikto naudas sodu ir nodots tiesu izpildītājiem piespiedu izpildei, jo tās nav apstrīdējušas KNAB lēmumus un nav arī samaksājušas uzliktos naudas sodus.

Vēl trīs uzsāktajās administratīvā pārkāpuma lietās lietvedība ir izbeigta maznozīmīguma dēļ un politiskajām partijām „13.janvāra kustība”, „Daugavpils atdzimšana” un Osipova partija izteikts mutvārdu aizrādījums.

Gada pārskatu pārbaūžu rezultātā par nepatiesu ziņu norādīšanu pie administratīvās atbildības atbildības (LAPK 166.⁶ panta pirmā daļa) ir sauktas 4 politiskās partijas, uzliekot tām naudas sodus: „Latgales tauta” (250 latu), „Mūsu izvēle”, „Mūsu zeme” un „Saskaņa” (katrai 50 latu), bet LSDSP tika izteikts mutvārdu aizrādījums. Savukārt par grāmatvedības kārtības neievērošanu pie administratīvās atbildības tika saukta „Vienotība” un tai uzlikts naudas sods 50 latu apmērā.

Tāpat pārbaužu gaitā tika konstatēti seši gadījumi, kad politiskās partijas nav iesniegušas informāciju par saņemtajiem ziedojumiem. Pie administratīvās atbildības pēc LAPK 166.³⁴ panta pirmās daļas tika sauktas 3 partijas, uzliekot tām naudas sodus: Zaļo un zemnieku savienība (50 latu), „Saskaņa”(40 latu) un Latvijas Atdzimšanas partija (5 lati). Trīs gadījumos saistībā ar informācijas nesniegšanu par saņemtajiem ziedojumiem tika secināts, ka no partiju administratīvā pārkāpuma izdarīšanas dienas ir pagājis Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā noteiktais soda uzlikšanas termiņš, tāpēc nav uzsākta lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā („Apvienība Iedzīvotāji”, Osipova partija un „Saskaņas centrs”).

Saistībā ar informācijas par saņemtajiem dāvinājumiem (ziedojumiem) savlaicīgu neiesniegšanu tika uzsāktas 19 administratīvā pārkāpuma lietas. Astoņas politiskās partijas tika sauktas pie administratīvās atbildības pēc LAPK 166.³⁴ pirmās daļas un tām uzlikti naudas sodi: „Apvienība Iedzīvotāji” (20 latu), „Jaunlatvija” un Tautas partija (katrai 40 latu), „Jūrmala-mūsu mājas” „Par labu Latviju” un „Sabiedrība citai politikai” (katrai 50 latu), „Tautas kontrole” un „Vienota Rēzekne” (katrai 150 latu). Četros gadījumos par šādu pārkāpumu, kas izdarīts atkārtoti gada laikā, pie administratīvās atbildības pēc LAPK 166.³⁴ panta otrās daļas tika sauktas trīs politiskās partijas, uzliekot tām naudas sodus – „Jaunais laiks” (250 latu), LPP/LC (divas reizes 250 latu), kā arī Tautas partija (350 latu). Trīs no minētajām partijām (LPP/LC, „Par labu Latviju” un „Tautas kontrole”) nebija apstrīdējušas KNAB lēmumus un nebija arī samaksājušas uzliktos naudas sodus, tāpēc šie lēmumi par naudas soda uzlikšanu tika nodoti tiesu izpildītājiem piespiedu izpildei. Pārējās septiņās uzsāktajās administratīvā pārkāpuma lietās lietvedība ir izbeigta maznozīmīguma dēļ un politiskajām organizācijām „Atbildība”, „Jaunlatvija”, Mūsu izvēle”, „Ražotāja Latvija”, Pilsoniskā savienība, „Saskaņa” un „Saskaņas centrs” izteikts mutvārdu aizrādījums.

2010.gadā saņemto ziedojumu likumības un patiesuma pārbaužu ietvaros KNAB tika uzsāktas četras administratīvā pārkāpuma lietas. Par neatļautu dāvinājumu (ziedojumu) pieņemšanu no juridiskām personām divas politiskās partijas – „Saskaņas centrs” (divi ziedojumi Ls 162,07 apmērā) un LPP/LC (divi ziedojumi Ls 60 apmērā) tika sauktas pie administratīvās atbildības pēc LAPK 166.³⁴ panta trešās daļas, uzliekot katrai naudas sodu Ls 500 apmērā. Savukārt divām fiziskām personām par ziedojumu veikšanu, izmantojot starpnieku, ir izteikts mutvārdu aizrādījums.

Prettiesiski saņemto finanšu līdzekļu atmaksa

Ņemot vērā 2010.gada pārskatu, kā arī saņemto dāvinājumu (ziedojumu) likumības un patiesuma pārbaūžu rezultātus, KNAB priekšnieks pieņēmis 12 lēmumus par finanšu līdzekļu atmaksāšanu: 11 – saistībā ar personu veiktajiem ziedojumiem, kuri nav atbilduši likumā noteiktajām prasībām, un 1 – saistībā ar iemaksāto biedru naudu. KNAB uzdevis 11 partijām vai to apvienībām atmaksāt pretrunā ar Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma prasībām saņemtos finanšu līdzekļus kopsummā par Ls 16 804,34.

Lielākā daļa no atmaksājamiem finanšu līdzekļiem ir personu ziedojumi, kas veikti pretrunā ar likumā noteikto prasību – no saviem ienākumiem pēdējos trijos kalendārajos gados. Saskaņā ar likumā noteikto kārtību šādi prettiesiski saņemtie ziedojumi vai to daļa partijām ir jāatmaksā maksātajam. Ja tas netiek izpildīts, tad finanšu līdzekļi ir jāieskaita valsts budžetā.

Atmaksājami finanšu līdzekļi (latos)	Atklāto pārkāpumu pamatojums saskaņā ar Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumu	Partijas nosaukums	Lēmums, tā izpilde
60,00	Divi dāvinājumi (ziedojumi) ir veikti no likumā neatļauta finansēšanas avota – juridiskajām personām (4.panta pirmā daļa)	LPP/LC	29.09.2011. (ieskaitīts valsts budžetā)
147,00	Ziedojumu veikusi persona, kura nav Latvijas pilsonis un kurai nav tiesības saņemt Latvijas Republikas nepilsoņa pasi (4.panta pirmā daļa)	„Vienotība”	08.09.2010. (atmaksāts ziedotājam)
162,07	Divi dāvinājumi (ziedojumi) ir veikti no likumā neatļauta finansēšanas avota – juridiskas personas (4.panta pirmā daļa)	„Saskaņas centrs”	16.02.2011. (ieskaitīts valsts budžetā)
650,00	Ziedojums nav veikts no likumā atļauta finansēšanas avota – finanšu līdzekļi nav gūti kā likumā noteiktie ienākumi pēdējos trijos kalendārajos gados (2.panta trešā daļa)	LSDSP	15.09.2010. (atmaksāts ziedotājam)
650,00	Ziedojumu veikusi persona, kura nav Latvijas pilsonis un kurai nav tiesības saņemt Latvijas Republikas nepilsoņa pasi (4.panta pirmā daļa)	„Atbildība”	17.01.2011. (atmaksāts ziedotājam)
800,00	Divi ziedojumi nav veikti no likumā atļauta finansēšanas avota – finanšu līdzekļi nav gūti kā likumā noteiktie ienākumi pēdējos trijos kalendārajos gados (2.panta trešā daļa)	Tautas partija	15.07.2011. (ieskaitīts valsts budžetā)
1 075,00	Iemaksātā biedru nauda nav veikta no likumā atļauta finansēšanas avota – finanšu līdzekļi nav gūti kā likumā noteiktie ienākumi pēdējos trijos kalendārajos gados (2.panta trešā daļa)	„Tautas kontrole”	21.06.2011. (atmaksāts biedram)
1 300,00	Ziedojuma daļa nav veikta no likumā atļauta finansēšanas avota – finanšu līdzekļi nav gūti kā likumā noteiktie ienākumi pēdējos trijos kalendārajos gados (2.panta trešā daļa)	Zaļo un zemnieku savienība	26.01.2011. (atmaksāts ziedotājam)
1 735,75	Ziedojuma daļa nav veikta no likumā atļauta finansēšanas avota – finanšu līdzekļi nav gūti kā likumā noteiktie ienākumi pēdējos trijos kalendārajos gados (2.panta trešā daļa)	Pilsoniskā savienība	14.10.2010. (ieskaitīts valsts budžetā)
2 000,00	Ziedojumu veikusi persona, kura nav Latvijas pilsonis un kurai nav tiesības saņemt Latvijas Republikas nepilsoņa pasi (4.panta pirmā daļa)	„Saskaņa”	19.01.2011. (atmaksāts ziedotājam)
2 000,00	Ziedojums nav veikts no likumā atļauta finansēšanas avota – finanšu līdzekļi nav gūti kā likumā noteiktie ienākumi pēdējos trijos kalendārajos gados (2.panta trešā daļa)	„Visu Latvijai!”	04.02.2011. (atmaksāts ziedotājam)
7 299,52	Divu ziedojumu daļa nav veikta no likumā atļauta finansēšanas avota – finanšu līdzekļi nav gūti kā likumā noteiktie ienākumi pēdējos trijos kalendārajos gados (2.panta trešā daļa)	„Saskaņa”	29.06.2011. (ieskaitīts valsts budžetā)

Par 2010.gada Saeimas vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarāciju pārbaudēs konstatētajiem pārkāpumiem KNAB informēja sabiedrību 2011.gada 31.maijā.

Plašāka informācija par pārbaūžu rezultātiem, partiju saņemtajiem ziedojumiem un iesniegtajām deklarācijām ir pieejama KNAB mājas lapā – www.knab.gov.lv.